AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 11.8.2004
COM(2004) 553 végleges

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

Olaszország felhatalmazásáról a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló 77/388/EGK hatodik irányelv 2. cikkének (1) bekezdésétől eltérő intézkedés alkalmazására

(előterjesztő: a Bizottság)

MAGYARÁZÓ FELJEGYZÉS

1. A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló – Közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapítás – 1977. május 17-i, hatodik tanácsi irányelv[1] 30. cikke szerint a Tanács, egyhangú döntéssel, a Bizottság javaslata alapján bármelyik tagállamot felhatalmazhatja arra, hogy harmadik országgal vagy valamely nemzetközi szervezettel olyan megállapodást kössön, amely ettől az irányelvtől eltéréseket tartalmazhat.

2. A Bizottságnak benyújtott és a Bizottság Főtitkársága által 2004.03.24-én nyilvántartásba vett kérelemben az olasz kormány felhatalmazást kért arra, hogy olyan megállapodást kössön Svájccal, amely a 77/388/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésétől eltérő intézkedéseket tartalmaz.

3. A hatodik irányelv 30. cikkének (2) bekezdésével összhangban, a Bizottság 2004.05.11-i levelében tájékoztatta a többi tagországot az olasz kormány által beadott kérelemről, 2004.05.12-én pedig a Bizottság levélben értesítette Olaszországot, hogy rendelkezik mindazokkal az információkkal, amelyeket szükségesnek tart a kérelem elbírálásához.

4. A 77/388/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdése leszögezi, hogy az áruk és szolgáltatások ellenérték fejében történő átadása az ország területén egy adóalany által, aki ebben a minőségében szerepel, hozzáadottérték-adó (HÉA) fizetésére kötelezett.

5. Az Olaszország által kért eltérés célja felhatalmazás kérése olyan megállapodás megkötésére Svájccal, amely a 77/388/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésétől eltérő rendelkezéseket tartalmaz és HÉA-mentességet biztosít a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjai számára. A kérelem oka kettős: Először is, a HÉA 2003. január 1-jei bevezetése a Nagy Szent Bernát-alagútjának használati díjainál a versenyhelyzet torzulásait eredményezte a többszöri útra szóló szezonális jegyek eladásánál. Másodszor, a bevételeknek a HÉA céljaira az országok közötti fizikai különválasztás arányában történő megbontása nagy adminisztrációs költségekkel jár, mivel a bevételeket az alagút működtetési és karbantartási költségeinek megosztását tükröző gazdasági kritériumokkal összhangban számolják ki és osztják fel. Az alagút működtetésének ezek a költségei nem csupán magára az alagútra vonatkoznak, hanem ide értendő az alagutat olasz területen az olasz úthálózattal összekötő országút is.

6. A 2002. december 27-i 289. olasz törvény (a 2003. évi költségvetés) 21. cikke hatályon kívül helyezte a hozzáadottérték-adó bevezetéséről és végrehajtásáról szóló, 1972. október 26-i 633. elnöki rendelet 9. cikkének (11) bekezdését (nemzetközi szolgáltatások és a nemzetközi kereskedelemmel kapcsolatos szolgáltatások) és HÉA kivetéséhez vezetett (az olasz alagút-üzemeltető részéről) a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjaira, 2003. január 1-jétől kezdődően. Svájc azonban nem alkalmaz HÉÁ-t vagy más hasonló adót a használati díjra; az 1958. évi, Olaszország és Svájc között a közös HÉA-rendszer bevezetését megelőzően megkötött konvenció szerint

[1] HL L 145, 1977.6.13, 1. o. A legutóbb a 2003/92/EK irányelvvel (HL L 260, 2003.10.11., 8. o.) módosított irányelv

Svájc nem kötelezhető arra, hogy az olasz HÉÁ-t a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjaira alkalmazza és beszedje. Ezért a HÉÁ-nak csak az olasz üzemeltető által beszedett használati díjakra történt bevezetése különbséget eredményezett a felhasználói költségekben és torzította a versenyt a szezonális jegyek értékesítésében. A felhasználók a többszöri útra szóló szezonális jegyeiket az alagút bármelyik végén kifizethetik, és ott veszik azokat meg, ahol olcsóbbak, ez pedig Svájc.

7. Az alagút nemzetközi határt szel át és egy olasz-svájci közös vállalkozás, valamint két üzemeltető társaság működteti, amelyek székhelye a vonatkozó országokban van. Az olasz üzemeltetőnek – a területiség elvével összhangban – csak az alagút olasz földön lévő részének vonatkozásában kellene a (20%-os) HÉÁ-t szednie. Az üzemeltetők által 1963-ban kötött és a mai napig alkalmazott jogilag kötelező megállapodás szerint azonban a használati díjbevételek nem az országok közötti fizikai különválasztás arányában kerülnek felosztásra, hanem olyan gazdasági kritériumok alapján kell ennek történnie, amelyek a működtetési és karbantartási költségek megoszlását tükrözik (57,5% az olasz üzemeltető társaság és 42,5% a svájci üzemeltető társaság számára). Az alagút működtetési és karbantartási költségei tartalmazzák az autópályának azt a szakaszát is, amelyen keresztül az alagút megközelíthető. Ez azt jelenti, hogy a megosztott és felosztott bevételek pontos összegét ezekkel a kritériumokkal összhangban csak utólag lehet meghatározni. A HÉA céljaira ezt az összeget aztán újra ki kell számítani, hogy a területiség elvét tükröző bontás legyen, az alagúthoz vezető autópálya-szakasz használatához szükséges működtetési és karbantartási költségek extrapolálásával. Az ilyen nehézkes utólagos számolások és HÉA-beszedés nagy adminisztrációs költséget generál és nem hozható összhangba a fogyasztási adó egy olyan rendszerével, amely a HÉA azonnali levonását és befizetését követeli meg.

8. Ilyen háttér mellett az egyetlen életképes választás tulajdonképpen Olaszország felhatalmazása arra, hogy kössön megállapodást Svájccal arról, hogy a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjai mentesek a HÉA alól. Az eltérés lehetővé teszi Olaszország számára, hogy megszüntesse az Olaszország és Svájc közötti konvenció 8. cikkének végrehajtására vonatkozó korlátozásokat, amely úgy rendelkezik, hogy: "Les questions de douane, de police, monétaires, fiscals et socials soulevées par la construction et l'exploitation du tunnel feront l'objet d'accords particuliers entre le Gouvernement italien et le Gouvernement Suisse." „Az alagút megépítésével és üzemeltetésével kapcsolatban felmerülő vámügyi, rendőrségi, pénzügyi, adóügyi és társadalmi kérdések külön megállapodások tárgyát képezik majd az olasz kormány és a svájci kormány között." Az eltérés jelentős egyszerűsítést képvisel az olasz-svájci közös vállalkozás és két üzemeltető társasága számára.

9. A kért mentesség hatással lesz az Európai Közösségeknek a hozzáadottérték-adóból származó saját forrásaira. Az olasz kormány ezt a lehetséges hatást az olasz üzemeltető társaság 2002. évi bevallásai alapján számolta ki. 2002-ben a Mont Blanc-alagutat lezárták a folyamatban lévő munkák miatt, következésképpen több forgalom ment át a Nagy Szt. Bernát-alagúton. Ezért az ezen az alapon számolt összeg „csúcsértéknek" tekintendő, amely sokkal alacsonyabb lesz a következő években. Az üzemeltető társaság bevallásai mintegy 7,5 millió eurós adóalapot tükröznek 2002-ben. Az olasz kormány becslése szerint ezért a HÉA-mentesség miatt elmaradt jövedelem nem haladja majd meg az évi 1,5 millió eurót. Az olasz kormány szerint a szolgáltatások mintegy negyedét veszik igénybe olyan személyek, akiknek joguk van HÉÁ-t levonni, úgyhogy az adóköteles összeg ténylegesen inkább

évi 5,625 millió euró közelében lehet és az eltérés által okozott bevétel-kiesés 1,125 millió euró lenne. Saját forrásai szempontjából, az eltérésből adódó bevétel-kiesés a Közösség költségvetése számára mindenesetre 28 125 eurónál kevesebb lenne, 5,625 millió euróra számítva, az 1999. március 24-25-i berlini döntés szerinti maximálisan 0,5%-os rátával. Ezért szükség van arra, hogy az Olasz Köztársaság minden évben elkészítse a becslést a végső fogyasztás szakaszában kieső HÉA összegére és ezzel egyenértékű kompenzációt adjon hozzá ahhoz a HÉA-alaphoz, amely a Közösség saját forrásaihoz való hozzájárulások megállapítására szolgál.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

Olaszország felhatalmazásáról a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló 77/388/EGK hatodik irányelv 2. cikkének (1) bekezdésétől eltérő intézkedés alkalmazására

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1977. május 17-i hatodik tanácsi irányelvre (77/388/EGK) – Közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapítás[2] – és különösen annak 30. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára[3],

Mivel:

(1) A Bizottságnak benyújtott és a Bizottság Főtitkársága által 2004.3.24-én nyilvántartásba vett kérelemben az olasz kormány felhatalmazást kért arra, hogy olyan megállapodást kössön Svájccal, amely a 77/388/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésétől eltérő intézkedéseket tartalmaz.

(2) Ennek a kérelemnek kettős oka van: Először is, a HÉA 2003. január 1-jei bevezetése a Nagy Szent Bernát-alagútjának használati díjainál a versenyhelyzet torzulásait eredményezte a többszöri útra szóló szezonális jegyek eladásánál. Másodszor a bevételeknek a HÉA céljaira az országok közötti fizikai különválasztás arányában történő megbontása nagy adminisztrációs költségekkel jár, mivel a bevételeket az alagút működtetési és karbantartási költségeinek megosztását tükröző gazdasági kritériumokkal összhangban számolják ki és osztják fel. Az alagút működtetésének ezek a költségei nem csupán magára az alagútra vonatkoznak, hanem ide értendő az alagutat olasz területen az olasz úthálózattal összekötő országút is.

(3) 2003. január 1-jétől az alagút olasz üzemeltetője HÉÁ-t számít fel és szed be a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjai után. Svájc azonban nem alkalmaz HÉÁ-t vagy más, hasonló adót a használati díjra; az Olaszország és Svájc között 1958-ban, a közös HÉA-rendszer bevezetését megelőzően kötött konvenció szerint Svájc nem kötelezhető arra, hogy az olasz HÉÁ-t a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjaira alkalmazza és beszedje. Ezért az, hogy a HÉÁ-t csak az olasz üzemeltető által beszedett használati díjakra vezették be, különbségekhez vezetett a felhasználói költségekben és torzította a versenyt a szezonális jegyek eladásában. A felhasználók

---

2 HL L 145, 1977.6.13, 1.o. A legutóbb a 2003/92/EK irányelvvel (HL L 260, 2003.10.11., 8.o.) módosított irányelv

3 HL C […], […], p. […].

többszöri útra szóló szezonális jegyeiket az alagút bármelyik végén kifizethetik, és ott veszik meg, ahol olcsóbb, ez pedig Svájc.

(4) Az alagút nemzetközi határt szel át és egy olasz-svájci közös vállalkozás, valamint két üzemeltető társaság működteti, amelyek székhelye a vonatkozó országokban van. Az olasz üzemeltetőnek – a területiség elvével összhangban – csak az alagút olasz földön lévő részének vonatkozásában kell a (20%-os) HÉA-t szednie. Az üzemeltetők által 1963-ban kötött és a mai napig alkalmazott jogilag kötelező megállapodás szerint azonban a használati díjbevételek nem az országok közötti fizikai különválasztás arányában kerülnek felosztásra, hanem olyan gazdasági kritériumok alapján kell ennek történnie, amelyek a működtetési és karbantartási költségek megoszlását tükrözik. Az alagút működtetési és karbantartási költségei tartalmazzák az autópálya azon szakaszának használatát is, amelyen keresztül az alagút megközelíthető. Ez azt jelenti, hogy a megosztott és felosztott bevételek pontos összegét ezekkel a kritériumokkal összhangban csak utólag lehet meghatározni. A HÉA céljaira ezt a megállapított összeget aztán a területiség elvének megfelelően kell felbontani, az alagúthoz vezető autópálya-szakasz használatához szükséges működtetési és karbantartási költségek extrapolálásával. Ez az utólagos számítás és a HÉA beszedése nehézkes és magas adminisztrációs költségekkel jár. Ez nem hozható összhangba az olyan fogyasztásiadó-rendszerrel, amely a HÉA azonnali levonását és befizetését követeli meg.

(5) Ilyen háttér mellett az egyetlen életképes választás tulajdonképpen a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjainak mentesítése a HÉA alól. Az eltérés jelentős egyszerűsítést képvisel az olasz-svájci közös vállalkozás, valamint két üzemeltető társasága számára.

(6) A kért eltérés azonban hatással lesz az Európai Közösségek saját, a hozzáadottérték-adóból származó forrásaira, és ezért kompenzációs intézkedéseket igényel.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 77/388/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésétől eltérően, az Olasz Köztársaság ezennel felhatalmazást kap olyan megállapodást megkötésére Svájccal, amely a HÉA alól mentességet biztosít a Nagy Szent Bernát-alagút használati díjai számára. A felhatalmazás megadására azzal a feltétellel került sor, hogy az Olasz Köztársaságnak minden évben becslést kell készítenie a végső fogyasztás szakaszában keletkezett HÉA-kiesés összegéről és egy ezzel egyenértékű kompenzációt kell hozzáadnia ahhoz a HÉA-alaphoz, amely a Közösség saját forrásaihoz való hozzájárulások megállapítására szolgál.

2. cikk

Ennek a határozatnak a címzettje az Olasz Köztársaság.

Készült Brüsszelben, […]

A Tanács részéről
Elnök
[…]